

A X. Holland-Magyar Lelkésztovábbképző konferenciája. Györgyfalva, 2013. június 2–6.

Június 2–6. között zajlott le a X. holland–magyar lelkésztovábbképző a Kolozs megyei Györgyfalvi Református Egyházközség Bethlen-házában, a Holland Lelkésztovábbképző Intézet és a RORLÉSZ szervezésében. Ezen alkalommal *A lelképásztor identitása* volt a téma, amelynek körüljárásában Dietrich Bonhoeffer-szövegek tanulmányozása segített: *Az egyház lényege*,¹ *Jöjjön el a te országod* – igehirdetés 2Krón 20,12 alapján² és a *Hogyan szóljon az egyház a világhoz?*³

Nem kerülhettük el azokat az aktuális kérdéseket sem, amelyeket Dietrich Bonhoeffer ugyan megválaszolt a maga korában, de amelyeket nekünk is meg kell válaszolnunk, mint például: hol az egyház helye a társadalomban és mit vár el a világ az egyháztól? Bonhoeffer igehirdetésének kivételével minden szöveget kézhez kaptunk, és pedig annak köszönhetően, hogy Dietrich Bonhoeffer *Az egyház lényege* című könyve nemrég jelent meg Visky S. Béla fordításában.⁴



¹ *Wesen der Kirche*. DBW 11. Ökumene, Universität, Pfarramt. 1931–1932. DBW 11, hg. von Eberhard Amelung. Chr. Kaiser Verlag – Gütersloher Verlagshaus, Gütersloh 1994, 239–302.

² *Dein Reich komme!* Gesammelte Schriften. Theologie – Gemeinde. Vorlesungen – Briefe – Gespräche, 1927 bis 1944. Dritter Band. Chr. Keiser Verlag, München 1960, 270–285.

³ *Ethik*. Gütersloher Verlagshaus, Gütersloh 2006, 354–364.

⁴ Dietrich Bonhoeffer: *Az egyház lényege*. Fordította: Visky S. Béla. EXIT Kiadó, Kolozsvár 2013. ISBN 978-606-93230-7-6, 76. Ismertetését ld. a *Református Szemle* 2013/3 számának 328–330. oldalain.

A továbbképző előadói Wilken Veen lelkipásztor, az amszterdami gyülekezetek közös továbbképző iskolájának (Leerhuis) tanára és Visky S. Béla lelkipásztor, egyetemi tanár (Református Tanárképző Kar, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár). Ők vezették be a beszélgetéseket és értelmezték, illetve tisztázták a Bonhoeffer által használt fogalmakat (pl. helyettesítés).

Előadást tartott még Henk van de Graaf rotterdami nyugdíjas lelkipásztor, a Holland Bibliatársulat volt elnöke: *Erdélyi református lelkipásztorok a kommunizmus idején – holland szemmel. Hogyan láttuk, hallottuk és éltük meg ezt mi magunk is?* (Ezt az előadást a beszámoló után olvashatjuk.) Ő és felesége voltak az első teológus vendégdiákok Kolozsváron. Előadása megvitatása során került szóba az Erdélyi Református Egyházkerület átvilágítási módszere, amellyel kapcsolatban a csoport kérést fogalmazott meg az egyházkerület Igazgatótanácsának. (A levelet a beszámoló után közöljük.)

Márton János bonchidai lelkipásztor néhai Sógor Gyula egyik prédikációját mutatta be *Magyar lelkipásztor igehirdetése a kommunizmus korában* címmel. A prédikáció 1974-ben született Dán 3,16–18 alapján.

Louisa Vos apeldoorni és Wim Loosman hilversumi lelkipásztorok a holland lelkipásztori identitásról, Székely József kolozsvár-alsóvárosi és Sógor Géza kányád-jásfalvi lelkipásztorok pedig a romániai lelkipásztor identitásáról tartottak vitaindító kiselőadást. Louisa Vos felvázolta, hogyan erősödött a holland református egyház identitása az elmúlt 200 esztendő során, s ugyanakkor beszámolt a szekularizációval való személyes küzdelméről. Ezt a képet tette teljesebbé Wim Loosman három élménybeszámolója, amelyek a lelkipásztori szolgálat kudarcaira világítottak rá.

A már kialakult hagyomány szerint a továbbképzést a holland kollégák erdélyi és partiumi vendégszolgálatára előzte meg. A továbbképzés napjainak reggelein a résztvevő holland és magyar lelkészek tartottak reggeli áhítatokat.

A továbbképzésen 11 hollandiai és 14 erdélyi lelkipásztor vett részt, és a holland továbbképzési rendszer szabályai szerint 3,5 kreditpontot szereztek.

Márton János

*Az Erdélyi Református Egyházkerület
főújszeteleű Püspökének és Igazgatótanácsának!*

2013. június 2–8. között erdélyi és holland lelkipásztorok és teológusok konferencián vettünk részt Györgyfalván, amelynek témája Dietrich Bonhoeffer német teológus az egyház lényegéről szóló tanítása volt. E konferencia során ismét hangsúlyossá vált a mindannyiunk által ismert tanítás: az egyház Jézus Krisztus élő teste. Ez azt jelenti, hogy az egyház annak a megfeszített és feltámadott Krisztusnak a gyülekezete, akire az Atya az ítéletet bízta (Jn 5,22). Bonhoeffer szerint „a gyülekezet minden ítélet és igazságot az ő Urától vár”.

A konferencia keretében dr. G. Henk van de Graaf is tartott előadást a következő témában: Erdélyi lelkipásztorok a kommunista időben, holland szemmel. Ennek kapcsán beszélgetés alakult ki arról a módról, ahogyan az Erdélyi Református Egyház-

kerület világítja át a kommunista időszakban szolgáló erdélyi lelképásztorokat. Ez a beszélgetés vezetett ennek a levélnek a megfogalmazásához.

Mindenekelőtt megállapítjuk, hogy tiszteletre méltó az a szándék, amely fontosnak tartja az igazság kiderítését és a tévedések által okozott sebek gyógyítását. Ugyanakkor elszomorító hallani és látni, hogy miként működik az immár évek óta tartó átvilágítási procedúra.

Megismételjük, hogy mi is fontosnak tartjuk az igazság kiderítését, és ezzel egyidőben azt is, hogy beinduljon a gyógyulási folyamat. De a bizottság által alkalmazott procedúra, amelynek következménye az átvilágítási jegyzőkönyvek Értesítőben való nyilvánosságra hozatala, nem tűnik olyan módszernek, amely a kívánatos eredményre vezetne. Határozott benyomásunk az, hogy ennek az eljárásnak a következtében behyrehozhatatlanul sérül az átvilágított emberek személyes és társadalmi környezete.

Szerintünk az egyház és a társadalom érdeke az, hogy olyan eljárási mód szülessék, amelynek során a „feltételezett tettesek és áldozatok” bizalmi légkörben találkozhatnak, és lelkigondozói beszélgetés során békélhessenek meg. Ott, ahol valóban bűnről, vétokról, sériülésről van szó, csak így teremthető lehetőség a kegyelem megtapasztalására, a bűnvallásra, a megbocsátásra és az élet megújulására.

Reménységgel imádkozunk azért, hogy kérésünk meghallgatásra találjon, és felkérjük önöket, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a jelenlegi eljárás leálljon és megszülethessen az átvilágítás másfajta módszere, amely az emberi kapcsolatok valóságos gyógyulását eredményezheti. Istentől kérünk bölcsességet és áldást munkájukra.

Krisztusban testvéreként, a Györgyfalván, 2013. június 2–8. között megszervezett Bonhoeffer-konferencia résztvevői,

Anne Marie Visser, *Amsterdam*
 Gerard Rosbergen, *Hoewelaken*
 Hanna Smit, *Voorschoten*
 Henk Reefhuis, *Santpoort*
 Henk van der Graaf, *Rboon*
 Ida Eldering, *Velp*
 Klaas Eldering, *Velp*
 Kor Datema, *Varsseveld*
 Louisa Vos, *Zwolle*
 Pieter Roggeband, *Essen*
 Ries Nieuwkoop, *Zwolle*
 Wilken Veen, *Amersfoort*
 Wim Loosman, *Hilversum*
 Antal Csaba, *Györgyfalva*
 Antal József, *Györgyfalva*

Beke Boróka, *Karatna*
 Dávid István, *FIKE-lelkész*
 Domahidi Béla, *Mezőbergenye*
 Geréb Miklós, *Iriny*
 Juhos János, *Szentmáté*
 Ledán István, *Tacs*
 Márton János, *Bonchida*
 Oláh József, *Kisbács*
 Péntek András, *Búza*
 Sógor Géza, *Kányád-Jásfalva*
 Szabó Attila, *Magyarnemegye*
 Székely József, *Kolozsvár-Alsóváros*
 Tordai Árpád, *Apanagyfalva*
 Visky S. Béla, *Kolozsvár, BBTE*